

Sygn. akt III RC 63/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2019 roku

Sąd Rejonowy w Grajewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Przewodniczący SSR Agnieszka Skrodzka

Protokolant Monika Walczak

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2019 roku w Grajewie

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego P. M. zastąpionego przez matkę A. M.

przeciwko W. M. (1)

o podwyższenie alimentów

1. oddała powództwo;
2. odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn.akt III RC 63/19

UZASADNIENIE

A. M. przedstawicielka ustawowa małoletniego P. M. wniosła pozew o podwyższenie alimentów od W. M. (1) z kwot po 200 zł miesięcznie do kwot po 500 zł miesięcznie. Twierdziła, iż potrzeby syna stale wzrastają a matka ze względu na swój stan zdrowia nie może podjąć pracy zarobkowej.

Pozwany nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie w całości. Podnosił, iż jego sytuacja od ostatniej sprawy o alimenty nie zmieniła się. Jest po kilku zawałach serca. Ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym. Utrzymuje się z zasiłków z Opieki Społecznej.

Ustalenia Faktyczne

A. M. i W. M. (1) byli małżeństwem. Ich związek został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 22 lutego 2017 roku w sprawie sygn.akt I C 480/16 z winy obu stron. Z tego związku strony mają troje dzieci, w tym jedno małoletnie- syna P. urodzonego (...). W wyroku o rozwód zobowiązano oboje rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka i udział ojca W. M. (1) w utrzymaniu syna pozostawiono w wysokości 200 zł tak, jak w poprzednim wyroku o alimenty wydanym przez Sąd Rejonowy w Pieszku w dniu 15.02.2016 roku w sprawie III RC 282/15.

(dowód: akta SO w Olsztynie IV RC 480/16, odpis wyroku k-3)

Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Grajewie z dnia 19.03.2018 roku w sprawie III RC 138/17 oddalono w całości powództwo o podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego P. M.. W toku tej sprawy pozwany leczył się kardiologicznie, przeszedł, co najmniej dwa zawały serca. Miał orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym i utrzymywał się ze stałego zasiłku z MOPS wysokości 604 zł. Płacił czynsz za mieszkanie komunalne,

ponosił koszty zakupu leków i swego utrzymania. A. M. mieszkała z partnerem, podejmowała prace dorywcze przy pilnowaniu dziecka. Małoletni P. uczył się w II klasie gimnazjum, był zdrowy.

Obecnie:

Małoletni powód P. M. ma 16 lat. Jest zdrowy. Od września 2019 roku jest uczniem I klasy Szkoły Zawodowej w W.. Dojeżdża do szkoły autobusem PKS. Koszty dojazdów w całości, w wysokości 69 zł miesięcznie, pokrywa zasiłek z opieki społecznej przeznaczony na ten cel. Bilety kosztują 66 zł. (dowód: bilety k-81).

Uczy się zawodu elektromechanika. Lekcje odbywają się 3 dni w tygodniu. Za praktyki zawodowe w prywatnym zakładzie pracy przez 2 dni w tygodniu otrzymuje wynagrodzenie 208 zł. miesięcznie. Na początek roku szkolnego otrzymał zasiłek z MOPS 100 zł oraz zasiłek szkolny 300 zł. Na zakup używanych książek wydał 300 zł. Za ubezpieczenie w szkole zapłacił 59 zł. Na odzież wydał w 2019r w sierpniu: t-shirt i piżamy 40 zł, we wrześniu 40 zł na odzież sportową i 130 zł w listopadzie na spodnie sportowe (dowód : faktury k-81).

P. przysługuje zasiłek rodzinny 124 zł miesięcznie i zasiłek wychowawczy 500+.

(dowody: decyzje o przyznaniu zasiłków k-71,73,74, zaświadczenie k-75)

Używa telefonu komórkowego na kartę – miesięczne doładowanie 30 zł. Korzysta z Internetu, za który płaci matki partner. Jest zdrowy. Jeździ do ojca na dwa weekendy w miesiącu lub rzadziej. W wakacje 2019 roku był tylko 3 dni. Na podróż do ojca matka daje mu 13 zł na bilet na autobus do B.. Stamtąd ojciec zabiera go swoim samochodem i jadą do jego miejsca zamieszkania we wsi W..

Małoletni P. mieszka z matką A. M. lat 46 i jej konkubentem. A. M. jest zdrowa. Po ostatniej sprawie o alimenty pracowała w (...) (fabryka makaronu) w P. od 27.03.2018-01.09.2018r. Zarabiała 2300 zł netto. Stosunek pracy został rozwiązany za porozumieniem stron za wypowiedzeniem pracodawcy (dowód: świadectwo pracy k-77, wypowiedzenie k-78, umowa o pracę k-79).

Powódka podała, że fabryka makaronu została zamknięta, chociaż firma (...) nadal działa, produkując chipsy. Część okresu zatrudnienia nie pracowała, bo miała złamaną rękę i była na zwolnieniu lekarskim. Obecnie szuka pracy, jest zarejestrowana (od 05.09.2018r), jako bezrobotna. (dowód: zaświadczenie k-76)

W 2019 roku podejmowała prace dorywcze w szkółce leśnej. Zarabiała po 100 zł dziennie. Pracowała 3-5 dni w miesiącu. Następnie krótko pracowała w kuchni restauracji (...). Obecnie jest na utrzymaniu konkubenta i utrzymuje się z zasiłków jakie dostaje z MOPS na syna P..

(dowód: wyjaśnienia k-24 e-protokół z 28.08.2019 r 00:00:36 do 00:12:15)

Jej konkubent (siostrzeniec pozwanego) pracuje w ochronie i zarabia ok 1600 zł netto miesięcznie, dodatkowo otrzymuje rentę chorobową. Wspólnie z A. M. wynajmują mieszkanie w G., na utrzymanie, którego wydają łącznie ok.1000 zł miesięcznie. (dowód: zestawienie kosztów k-81)

Pozwany W. M. (1) ma 55 lat. Od 2014 roku choruje. W marcu 2014 roku miał wykonane by passy. W kwietniu 2014 roku doszło u niego do zatrzymania krążenia (czasowego nagłego zatrzymania pracy serca) ze skuteczną restytucją. Pozwany w swoich wyjaśnieniach określa to, jako pierwszy zawał serca. W. M. (1)nadal choruje na wielonaczyniową chorobę wieńcową, niewydolność serca. W czerwcu 2017 miał ostry zawał serca podesiardiowy i kolejny zawał serca w lipcu 2017 roku. (dowód: karty leczenia szpitalnego k-46,k-49-50). W czerwcu 2019 roku miał ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. Zabieg operacyjny wykonano w trybie pilnym. (dowód: karta leczenia szpitalnego k-42-45).

W. M. (1)podał, że w marcu 2019 roku też miał zawał serca, ale był wtedy sam w domu, nie miał sił zadzwonić po karetkę i dopiero, kiedy poczuł się lepiej pojechał do kardiologa do E., gdzie po badaniach stwierdzono, że przeszedł kolejny zawał serca. Podaje, że miał już 5 zawałów.(dowód: oświadczenie k-38).

Pozwany ma orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym od 19.05.2014 roku do 31.07.2020 roku. Może pracować jedynie w warunkach pracy chronionej. Wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia i pomocy instytucji pomocy społecznej.

(dowód: orzeczenie o niepełnosprawności k- 40).

Pozwany podawał, że chciał podjąć pracę w ochronie, bo tam przyjmują osoby z orzeczeniami o niepełnosprawności, ale lekarz nie dopuścił go do pracy. Nie przysługuje mu prawo do renty chorobowej z uwagi na zbyt krótki okres zatrudnienia. Miał przyznany zasiłek stały z MOPS od 01.07.2016r do 31.07.2020 roku (k-25 akt RC 138/18) w kwocie 604 zł miesięcznie. Obecnie od 01.10.2018 zmieniono decyzję i przyznano W. M. (1)zasiłek stały w kwocie 645 zł. Jest to jedyny dochód pozwanego. (dowód: decyzja k-41).

Pozwany mieszka sam. Syn P. przyjeżdża do niego na 1-2 weekendy w miesiącu. Jest wtedy na utrzymaniu ojca, który podał, że jak ma to daje mu 20 zł, aby poszedł z kolegami na pizzę. Od 2017 roku wynajmuje mieszkanie, które użytkuje od stycznia 1996 roku (dowód: umowa najmu k-26-27), za które płaci obecnie 82 zł (w toku poprzedniej sprawy płacił 64,80 zł (dowód – k-23). Płaci za energię elektryczną 50 zł (dowód k-21), kupuje butlę gazu co dwa miesiące za 45 zł, za wodę płaci 21-30 zł. co dwa miesiące (dowód: k-22). Mieszkanie ogrzewa piecem węglowym, w którym pali drewnem. Za zgodą Nadleśnictwa zbiera gałęzie na wyrębach, na które później wykupuje asygnatę za kwotę ok 460 zł na sezon grzewczy.(dowód: paragon k-19 i asygnata k-20)

Przyjmuje stałe leki, na które wydaje 183- 200 zł. miesięcznie. Nie pije alkoholu. Ma samochód marki R. rocznik 1999r o wartości 800 złotych. Nie ma długów, pożyczek, poza zadłużeniem w Funduszu Alimentacyjnym na kwotę ok 6 tys. zł.

Materiał dowodowy obejmujący złożone do akt dokumenty, jak również dokumenty zgromadzone w sprawach III RC 138/17 Sądu Rejonowego w Grajewie i VI RC 480/16 Sądu Okręgowego w Olsztynie, należało uznać za w pełni wiarygodny i dający pełną możliwość czynienia na jego podstawie ustaleń faktycznych. Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód nie nasuwała zastrzeżeń. W ocenie Sądu stanowiły one wiarygodne źródło zawartych w nich informacji.

Uzasadnienie prawne

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, dlatego też zostało oddalone w całości.

W myśl art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Wysokość alimentów od pozwanego na rzecz małoletniego powoda została ustalona na kwotę 200 zł. wyrokiem Sądu Rejonowego w Pieszku w lutym 2016 roku. Już wtedy pozwany był chory na serce. Sąd Okręgowy w Olsztynie w wyroku rozwodowym, w dniu 22.02.2017 r. pozostawił kwotę alimentów bez zmiany. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Grajewie z dnia 19.03.2018 roku Sąd oddalił powództwo uznając brak podstaw do jego zmiany.

Po upływie 1,2 roku od ostatniej sprawy o alimenty działająca w imieniu małoletniego P. jego matka ponownie wniosła o podwyższenie alimentów. Jako zmianę okoliczności wskazując na fakt i syn uczy się w szkole średniej i ma wyższe potrzeby ona zaś ze względu na stan zdrowia nie może pracować.

Art.133§1 kro nakłada obowiązek alimentacyjny na oboje rodziców w stosunku do dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać.

Małoletni P. M. od września 2019 roku zaczął osiągać dochody w wysokości 208 złotych miesięcznie, z tytułu praktycznej nauki zawodu elektromechanika. Kwota ta nie pozwala mu jednak na samodzielne utrzymanie.

Zakres obowiązku alimentacyjnego zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego z drugiej od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do alimentacji, przy czym wykonywanie obowiązku alimentacyjnego może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie dziecka (art.135§ 1i2 kro).

Małoletni powód ma 16,5 lat. Nie wymaga już stałej pielęgnacji ze strony matki. A. M. podała, iż część zasiłków, jakie otrzymuje na syna z MOPS przeznacza na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych. Przy miesięcznych kosztach utrzymania mieszkania 1000 zł, udział małoletniego nie jest wyższy niż 300 zł. miesięcznie – zasiłki zaś wynoszą 624 zł miesięcznie.

Przy ocenie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji bierze się pod uwagę zarobki i dochody uzyskiwane przez zobowiązanego, ale także zarobki i dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Na równi z wynagrodzeniem za pracę traktuje się uzyskiwane przez zobowiązanego świadczenia z innego tytułu np. rentę czy zasiłki z tytułu niezdolności do pracy.

Ocena możliwości zarobkowych w sensie art.135 §1 kro nie może wyrażać się w wymaganiu aktywizacji zarobkowej ponad możliwości fizyczne i zdrowotne, z uszczerbkiem dla zdrowia zobowiązanego. Przy ocenie zakresu obowiązku alimentacyjnego należy brać pod uwagę także usprawiedliwione potrzeby własne zobowiązanego (orz. SN z 28.11.1975r III CRN 330/75).

Ocena możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego musi uwzględniać realia społeczno- gospodarcze, które wpływają na jego sytuację życiową.

Stan zdrowia W. M. (1), który już w chwili wyrokowania w poprzednich postępowaniach był zły, obecnie w żadnym wypadku nie uległ poprawie a pogorszył się jeszcze przez wykonaną operację ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego i prawdopodobnie przeżyty kolejny zawał serca w domu. Nie nastąpiła żadna poprawa stanu zdrowia, która mogłoby mieć przełożenie na zwiększenie możliwości zarobkowych pozwanego. Pozwany nadal wymaga stałej opieki lekarskiej i przyjmowania lekarstw, zaś same rokowania, co do poprawy jego sytuacji zdrowotnej są niepewne. Mieszka na wsi w odległości 9 km od B.. Nie ma tam zakładów pracy, w których mógłby pracować w warunkach pracy chronionej. Nie ma przez to możliwości zarobkowych.

Działająca w imieniu małoletniego powoda A. M. kwestionuje przedstawiany przez pozwanego stan zdrowia. Uważa, że pozwany udaje, że jest chory, że nie miał tyle zawałów serca. Twierdzi, że pozwany potrafi manipulować ludźmi. Faktycznie chodzi do lasu, piłą tnie drewno i je sprzedaje, przez co uzyskuje dodatkowe dochody. W toku poprzedniej sprawy twierdziła, iż kradnie drewno z lasu. Zarabia także na wożeniu kobiet do P. i do E.-, za co płaci mu Opieka Społeczna.

Twierdzeniom powódki przeczy dokumentacja medyczna złożona przez W. M. (1)w niniejszej sprawie oraz w poprzednich sprawach, która przedstawia stan zdrowia pozwanego. Tym dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę, co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 kpc).

Twierdzenia A. M. jakoby pozwany zarabkował zawożąc inne osoby do E. lub B., za co miałyby otrzymywać wynagrodzenie z Opieki Społecznej są mało wiarygodne, bowiem pozwany nie prowadzi taxi, nie ma działalności gospodarczej a jego stan zdrowia nie gwarantuje bezpiecznego przewozu osób.

Pozwany, jak i pracownik socjalny z MOPS przyznali, iż pozwany chodzi do lasu i przygotowuje sobie opał na zimę. Pozwany w niższej sprawie, jak i poprzedniej wykazał, że wykupuje asygnatę w Nadleśnictwie i nie jest to drogie drewno, ale gałęziówka.

Powódka nie udowodniła faktu dodatkowego zarobkowania pozwanego.

Uwzględnienie roszczenia dziecka, co do wysokości alimentów nie może doprowadzić do niedostatku rodziców. Zachodzi potrzeba zachowania rozsądnej równowagi pomiędzy zaspokajaniem potrzeb uprawnionego a poziomem życia zobowiązanego. Dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami.

Z wywiadu środowiskowego pracownika socjalnego (...) w B. (dowód k-57v) wynika, iż W. M. (1) żyje na niskiej stopie życiowej. Znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialno- bytowej. Jest osobą samotną i chorą długotrwale. Ze względu na zły stan zdrowia nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej. Ma trudne warunki lokalowe. Samodzielnie przygotowuje opał na zimę. Ma piece węglowe, które wymagają wiele opału. Większość czasu spędza na przygotowaniu opału na zimę, gdyż ze względu na przebyte zawały serca nie jest w stanie sprawnie pracować.

W toku postępowania matka małoletniego powoda A. M. nie udokumentowała swego stanu zdrowia, który nie pozwalałby jej na podjęcie pracy. Przyznała jedynie, iż miała złamaną rękę, ale wówczas była na zwolnieniu lekarskim w firmie (...) i dostawała zasiłek chorobowy. Zdaniem sądu, to prawdopodobnie to też mogło być przyczyną jej późniejszego zwolnienia z pracy we wrześniu 2018r. Fabryka (...) nadal pracuje. Na stronie internetowej firmy są oferty pracy na pracownika liniowego. A. M., jeżeli podejmie jakąś pracę to szybko z niej rezygnuje lub jest zwalniana (T., (...), pilnowanie dziecka, pielienie lasu, praca w kuchni w Restauracji (...)).

Obowiązek alimentacyjny matki nie może być realizowany z zasiłków, jakie otrzymuje na dziecko z MOPS, gdyż one przynależą się dziecku a nie matce, która je wychowuje.

Zgodnie z art. 135§3 kro na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają m.in. świadczenie wychowawcze i świadczenia rodzinne.

A. M. jest o 9 lat młodsza od pozwanego, mieszka w mieście, ma możliwości podjęcia pracy, nie ma ograniczeń zdrowotnych tak jak pozwany. W związku z tym jest w stanie w większym zakresie pokrywać usprawiedliwione koszty utrzymania syna.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, iż sytuacja materialna W. M. (1), który otrzymuje obecnie o 40 zł wyższy zasiłek stały niż poprzednio, ale przy obecnym stopniu inflacji, nie poprawiła się. Nie sprostaby on alimentom podwyższonym o jakąkolwiek kwotę bez uszczerbku dla własnych usprawiedliwionych potrzeb. Obecny stan zdrowia pozwanego, stopień niepełnosprawności sprawia, że nie można wymagać od W. M. (1) aktywizacji zarobkowej ponad możliwości fizyczne i zdrowotne, z uszczerbkiem dla jego zdrowia, tylko w celu realizacji zwiększonego obowiązku alimentacyjnego na syna, którego już w dotychczasowej kwocie 200 zł nie realizuje, bowiem alimenty wypłacane są z Funduszy Alimentacyjnego. Niedopuszczalne jest orzeczenie o wyższej kwocie alimentów bez odniesienia do możliwości zarobkowych pozwanego, tylko po to, aby powód otrzymywał wyższą kwotę alimentów z Funduszu Alimentacyjnego.

Również potrzeby małoletniego powoda nie wzrosły w sposób uzasadniający podwyższenie alimentów a wręcz przeciwnie poprawiły się o tyle, iż ucząc się w szkole zawodowej otrzymuje wynagrodzenie za pracę w części pokrywające jego usprawiedliwione potrzeby.

Uznając, iż nie zachodzą przesłanki z art.138 kro, a obecna sytuacja majątkowa i zarobkowa pozwanego, nie daje podstaw do podwyższenia ciążyących na nim świadczeń alimentacyjnych, Sąd, na podstawie art.138 kro w zw. z art.133 kro w zw. z art.135 kro powództwo o podwyższenie alimentów oddalił.

O kosztach postępowania w sprawie orzeczono na mocy art. 113 ust.4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku odstępując od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie.